

17 257**Assemblee van de West-Europese Unie****Nr. 39****VERSLAG VAN DE 48STE ZITTING (TWEEDE DEEL) VAN DE
ASSEMBLEE VAN DE WEST-EUROPESE UNIE**

Vastgesteld 5 februari 2003

De Assemblee van de West-Europese Unie heeft van 2–5 december 2002 te Parijs vergaderd. De delegatie uit de beide Kamers der Staten-Generaal vestigt de aandacht op de volgende rapporten die werden behandeld en de daarbij behorende aanbevelingen.¹

A. Politieke Zaken

1. De rol van Europa in een nieuwe wereldorde voor vrede en veiligheid – een bijdrage aan de Conventie
Rapporteur – Eijsskens (België), doc. A 1799, resolutie 111
2. Relaties tussen Europa en het zuidelijk Mediterraan bekken – conclusies van het seminar van Lissabon
Rapporteur – Yáñez Barnuevo (Spanje), doc. A 1806, aanbeveling 718
3. De uitbreiding van de NAVO en de EU, – antwoord op het jaarlijks rapport van de Raad
Rapporteur – Zacchera (Italië), doc. 1805, aanbeveling 715

De heer Janssen van Raay schetste tegen zijn eigen achtergrond het belang van zo'n belangrijke aartsvijand, die nu een van onze beste vrienden is. Hij zei de aanbevelingen van de rapporteur volledig te steunen.

Cyprus, zo vervolgde hij, zou gelet op zijn geschiedenis al lang lid van de Unie hebben moeten zijn geweest. De situatie dat het Noorden door slechts een tienduizend Turken wordt verdedigd is onhoudbaar.

4. Het probleem Irak
Rapporteur – Marshall (Verenigd Koninkrijk), doc. 1809

B. Defensie-aangelegenheden

1. Een Europese Defensiepolitiek, een bijdrage aan de Conventie.
Rapporteur – Schloten (Duitsland), doc. 1798, resolutie 112

¹ De in dit verslag genoemde documenten en overige stukken die betrekking hebben op deze plenaire vergadering zijn verkrijgbaar op de griffie interparlementaire betrekkingen.
Internet: <http://www.weu.int>.

2. Multinationale Europese strijdkrachten
Rapporteur – Wilkinson (Verenigd Koninkrijk), doc. 1804, aanbeveling 716
3. Deelname van Europese strijdkrachten in crisis-management –
antwoord op het jaarlijkse rapport van de Raad
Rapporteur – Palis (Duitsland), doc. 1803, aanbeveling 717

C. Technologie en ruimtevaart

Bewapeningssamenwerking in Europa: WEAG en EU-activiteiten –
antwoord op het Jaarlijkse rapport van de Raad
Rapporteurs – Piscitello (Italië), doc. 1800, aanbeveling 719

D. Relaties Parlementen en het Publiek

1. De parlementaire dimensie in de nieuwe Europese veiligheid- en
defensie architectuur
Rapporteur – Agudo Caderso (Spanje), doc. 1802, resolutie 114
2. Parlementair overzicht van inlichtingendiensten in WEU-landen
Rapporteur – Kestelijn-Sierens (België), doc. 1801, resolutie 113

Voorts voerden in de Assemblee het woord:

- de heer Martins da Cruz, Minister van Buitenlandse Zaken van Portugal, vertegenwoordigend het voorzitterschap van de WEU
- mevrouw Alliot-Marie, Minister van Defensie van Frankrijk
- de heer Moto Amaral, voorzitter van de assemblee van de Portugese Republiek
- de heer Altenburg, assistent Secretaris-Generaal voor politieke zaken van de NAVO, vertegenwoordigend Lord Robertson
- de heer Papantoniou, minister van Defensie van Griekenland

Op dinsdag 3 december 2002 koos de assemblee de heer Jan Dirk Blaauw tot zijn president.

Hij hield de navolgende toespraak:

Excellenties, dames en heren, ik realiseer me maar al te goed dat de taak die u me hebt toevertrouwd, geen gemakkelijke zal zijn. Het belangrijkste onderwerp van interesse voor onze Assemblee, de veiligheid en defensie van Europa, staat op een tweesprong. Ofschoon in de afgelopen jaren een aantal besluiten is genomen, eerst door de Raad van de WEU en vervolgens door de Europese Raad, om een formeel en institutioneel kader op te zetten voor een Gemeenschappelijk Buitenlands en Veiligheidsbeleid en voor een Europees Veiligheids- en Defensiebeleid, gaat de uitvoering van deze besluiten gepaard met problemen en zijn de lidstaten het niet altijd eens over de weg die moet worden ingeslagen. Terwijl de WEU en de NAVO een bevredigende samenwerkingsregeling hadden, de zogenaamde «Berlijn plus»-regeling, zijn er nog steeds geen permanente regelingen voor samenwerking tussen de EU en de NAVO. De EU-lidstaten hebben moeite het hoofddoel te verwezenlijken op grond waarvan de Europese Unie in 2003 in staat zou moeten zijn om binnen 60 dagen een 60 000-man sterke strijdmacht te mobiliseren – ik begrijp dat het nu zelfs een kortere tijdspanne moet zijn – en tenminste voor één jaar in paraatheid te houden. Het Europese actieplan, dat nauw is verbonden met het hoofddoel, vereist dat vele gewoonten en tradities een grondige verandering ondergaan. Zullen alle lidstaten van de Europese Unie bereid zijn hun defensiebegrotingen te verhogen en te streven naar nieuwe,

multinationale oplossingen en andere nieuwe vormen van onderlinge samenwerking, zelfs met inbegrip van specialisatie van taken?

Er moeten nieuwe antwoorden worden gevonden op nieuwe vragen en nieuwe oplossingen voor nieuwe eisen in een wereld waarin veiligheidsbedreigingen en -risico's aan ongekende veranderingen onderhevig zijn. Indien Europa nieuwe verantwoordelijkheden op zich wenst te nemen, zal het de gevolgen van zijn eigen moedige beslissingen onder ogen moeten zien.

Op hun top in Schwerin enkele dagen geleden hebben Frankrijk en Duitsland nieuwe voorstellen gedaan die meer vaart moeten zetten achter de CFSP/ESDP-initiatieven van de EU, die de laatste tijd duidelijk in de versukkeling zijn geraakt en aan tempo hebben ingeboet. De Assemblee, als de enige echt Europese interparlementaire instelling op dit gebied, zal het Frans-Duitse initiatief nauwgezet en kritisch dienen te volgen.

In Nice in december 2000 heeft de Europese Raad regelingen getroffen voor ESDP-overleg en samenwerking met Europese leden van de NAVO die geen EU-lid zijn en met andere landen die kandidaat zijn voor toetreding tot de EU. Dit jaar werden specifieke regelingen voor ESDP-overleg en -samenwerking getroffen met Rusland en de Oekraïne. Het is van wezenlijk belang dat de WEU-Assemblee doorgaat met het intensiveren van haar relaties met de vertegenwoordigers van de nationale parlementen van al die landen om het volledige scala aan kwesties met betrekking tot CFSP/ESDP te bespreken en hen een interparlementair forum te verschaffen waarop ideeën kunnen worden uitgewisseld, om zo alle deelnemers te helpen een beter begrip te krijgen voor elkaars problemen en meningen en de basis te creëren voor algemeen begrip en steun voor een veiligheids- en defensiebeleid, dat, naar we allemaal moeten erkennen, nog pas in de kinderschoenen staat. De vrede is weergekeerd in Zuidoost Europa, maar de rol van de EU- en de WEU-lidstaten is nog niet uitgespeeld. We hebben de uitdaging aangenomen om deze landen te helpen bij hun moeilijke taak van reconstructie en stabilisatie. Nieuwe crises in andere delen van de wereld moeten onze aandacht niet afleiden van deze naaste burens en hun problemen. Samen met hen moeten we ons blijven inspannen om hen voor te bereiden op hun toekomstige volle deelname aan een bredere Europese Unie. De Assemblee heeft de plicht specifieke aandacht te schenken aan hun problemen op de moeilijke weg die naar integratie moet leiden.

Turkije, van oudsher een NAVO-bondgenoot met een actieve delegatie in deze Assemblee, klopt op de deur van de EU. Terwijl belangrijke, zo niet adembenemende, veranderingen plaatsvinden in het politieke landschap en juridische systeem van Turkije, is de discussie in West-Europa over de rol en toekomst van Turkije in Europa geïntensiveerd en moet de Assemblee zich wellicht extra inspannen om haar eigen specifieke bijdrage tot dat debat te leveren.

De huidige stand van zaken en de toekomstige ontwikkeling van de transatlantische betrekkingen zijn ook zeer belangrijke aspecten van het debat over de ambities van de EU op het gebied van buitenslands beleid en, veiligheids- en defensiebeleid. Ongetwijfeld zijn alle leden van deze Assemblee zich bewust van het belang van het voeren van een permanente dialoog met onze Amerikaanse bondgenoten betreffende de respectieve rollen en verantwoordelijkheden op het gebied van veiligheid en defensie van de bondgenoten aan weerszijden van de Atlantische Oceaan. Ontwikkelingen aan beide kanten kunnen hun inwerking hebben op de NAVO and de ESDP. Het kan niet ontkend worden dat recentelijk betreffende een aantal kwesties verschillen van mening aan het licht zijn getreden en dat serieuze inspanningen vereist zijn willen deze onderwerpen grondig worden bediscussieerd en tot tevredenheid van alle bondgenoten oplossingen worden gevonden.

Wat Irak betreft ben ik blij dat vele maanden van discussie en onderhan-

deling hebben geresulteerd in Resolutie 1441 van de UN-Veiligheidsraad, die unaniem is aangenomen, een weerspiegeling van de eensgezindheid betreffende de te volgen koers. Deze Assemblee zal de situatie in Irak morgen bespreken.

Recentelijk heeft de top in Praag belangrijke aanwijzingen gegeven voor de transformatie van de NAVO met nieuwe leden, nieuwe mogelijkheden en nieuwe betrekkingen met haar partners, maar het is niet het laatste woord over de toekomst van de NAVO of over de veiligheid en defensie van Europa.

Onze Assemblee moet de transatlantische betrekkingen blijven onderzoeken en bediscussiëren middels bezoeken en verslagen. We moeten niet alleen proberen onze Amerikaanse bondgenoten te begrijpen, maar ook de respectieve rollen en verantwoordelijkheden van de Verenigde Staten en de EU bij de veiligheid en defensie van Europa en bij het handhaven van vrede en stabiliteit in de wereld af te bakenen.

Tenslotte is er de kwestie van het parlementaire toezicht op CFSP/ESDP en met name de rol van nationale parlementen in dat toezicht. In de laatste jaren heeft de Assemblee door middel van een aantal rapporten haar bijdrage aan dit debat geleverd, waarbij altijd is benadrukt dat intergouvernementeel beleid een democratisch tegenwicht behoeft in de vorm van toezicht via een interparlementair lichaam dat werkt in een door de nationale parlementen te bepalen kader.

Zowel de Conventie, als de COSAC hebben nu verscheidene voorstellen ingediend betreffende de rol van nationale parlementen wat betreft EU-wetgeving en EU-beleid, maar die zijn enigszins vaag en nog niet goed uitgekristalliseerd. Sommige critici hebben gesuggereerd dat invoering van de voorstellen alleen meer verwarring zou helpen veroorzaken. De Assemblee zal deze voorstellen in detail moeten bestuderen en ze moet een positieve bijdrage blijven leveren aan het voortdurende debat over de rol van nationale parlementen. Op basis van haar eigen ervaring als een interparlementaire vergadering, zou ze zelfs kunnen overwegen een aanzet te geven betreffende democratisch toezicht op EU-beleid in een algemeen kader teneinde meer begrip te kweken voor haar zienswijzen betreffende de noodzaak voor een coherent en transparant institutioneel systeem.

Ik heb enkele kwesties genoemd die waarschijnlijk onze toekomstige activiteiten bepalen. Ons werk zal alleen effect hebben als we bereid zijn voldoende energie te besteden aan de zaak van Europa's veiligheid en defensie, die alle Europese burger aangaat. Samen moeten we de voorwaarden handhaven die essentieel zijn voor een vreedzaam en stabiel Europa.

De voorzitter van de delegatie,
Blaauw

De griffier van de delegatie,
Bellekom